

STÁVKOVÉ NOVINY

0 mzdě a „sociální stabilitě“

V prvním čtvrtletí letošního roku dosáhla hrubá měsíční mzda výše 22 531,- Kč. Meziročně se tak zvýšila o více jak deset procent. Předseda vlády M. Topolánek považuje současné období za jedno z nejúspěšnějších v historii České republiky a holedbá se růstem životní úrovně. Podle průzkumů však jen 24,4% dotázaných uvedlo, že se jim mzda za poslední rok zvýšila a 75,6% dotázaných uvedlo, že nikoliv. To odpovídá skutečnosti, kdy dlouhodobě téměř dvě třetiny zaměstnanců nedosáhnou ve svých příjmech na úroveň hrubé měsíční mzdy.

Podle ekonomů mzdy rostou především díky nízké nezaměstnanosti, která nutí nabízet konkurenční platy. Nejvyšší platy, 52 154,- Kč jsou v odvětví finančního zprostředkování a nejnižší odvětví ubytování a stravování 15.624,- Kč následovány odvětvím zemědělství, lesnictví a myslivosti průměrné výši 15.968,- Kč. Je nutné uvést, že i v rámci těchto odvětví jsou velké rozdíly mezi mzdou v dělnických kategoriích a platy manažmentu. Tajemství růstu průměrné hrubé mzdy je skryto i ve skutečnosti, že pro její stanovení jsou směřovány údaje o růstu mezd i růstu platů. Mzdu je však třeba vidět ve spojitosti s variabilním kapitálem oblasti dělnických profesí od ze-

mědělství, lesnictví až průmyslová odvětví a dopravu. Ostatní sféra zaměstnanců je placena z nadhodnoty a nepobírá mzdu ale plat., zde jsou ony manažerské kategorie zaměstnanců všech odvětví až třeba po odvětví finančního zprostředkování, kde na platech manažerů se výrazně podílí spekulativní kapitál. Měřeno tímto pohledem rostou mzdy dělnických profesí především v energetice a automobilovém průmyslu, ale vzhledem k platům ostatních zaměstnanců i zde se rozšiřují nůžky

Rozhovor s předsedou Odborového svazu Čech, Moravy, Slezska (OSČMS) Stanislavem Grospičem

Pro stávku je dostatek důvodů!

K důvodům pro vyhlášení stávky patří podle odborů reforma veřejných financí, která je hlavní příčinou vysoké inflace, jež za měsíce leden a únor činila 7,5 a za březen 7,1 procenta. Dále připravovaná důchodová reforma a plány ministra zdravotnictví Tomáše Julínka na zdravotní reformy. O tyto záležitosti se svádí hlavní boj v Poslanecké sněmovně, kde má vládní koalice převahu hlasů přeběhlíků z ČSSD. I když reforma veřejných financí prošla, tak v případě daňového

zvýhodnění stravenek tomu tak nebylo. Neměly by odbory sehnat větší informační kampaň mezi lidmi, aby voliči vykonávali větší tlak na své poslance, aby nehlasovali proti zájmům občanů?

Důvody pro vyhlášení výstražné stávky bych dále doplnil. Teď k nim zcela určitě patří vládní návrh zákona o zaměstnanosti, který byl postoupen vládou do Poslanecké sněmovny. Ano odbory by mohly sehnat větší informační kampaň mezi lidmi tak, aby ti

O mzdě a „sociální stabilitě“

...pokračování

mezi mzdou dělníka a platem zaměstnance na středním a vyšším stupni řízení. Právě platy středních a vrcholných manažerů převážně určují růst průměrné hrubé mzdy. Platy a mzdy v jednotlivých odvětvích nerostou rovnoměrně. V některých odvětvích tak výrazně klesá reální kupní síla mzdy či platu.

Tyto skutečnosti ukazují, že ekonomický a sociální vývoj v naší společnosti není vůbec tak optimistický jak naznačuje vládnoucí koalice ODS, KDU-ČSL a Strany zelených. I když se například za minulý rok zvýšily úspory domácností o desetinu na 2,3 biliónu korun, vzrostlo nejvíce ukládání peněz na účty penzijních fondů, tak zároveň o téměř třetinu vzrostlo zadlužení domácností na 744 miliard korun. Přestože si ekonomové mnou ruce, že zadluženost domácností je u nás jedna z nejnižších v rámci EU, tj. 22 %, růst zadlužení ukazuje na skutečnost, že lidé stále více a více žijí tzv. ze dne na den, od výplaty k výplatě. Srovnáme-li tedy skutečnost, že dvě třetiny lidí v České republice mají výrazně podprůměrné příjmy, roste zadlužení domácností, snižuje se míra úspor finančních prostředků, díky první etapě finanční reformy rostou ceny od energií, potravin až po spotřební zboží, formou poplatků se zvýšila spoluúčast ve zdravotnictví, pak musíme dojít k závěru, že stále více a více lidí se přibližuje pomyslné hranici chudoby. V dlouhodobém zájmu většiny ze současných čtyř miliónů zaměstnanců a už vůbec ne z oněch dvou miliónů dělníků, proto nemůže být podpora dalších připravovaných reforem současné pravicové vlády. Ostatně nemůže to být ani v zájmu jak

mladých rodin, tak důchodců nebo zdravotně postižených. Jde například o rozšíření přímých plateb ve zdravotnictví, snížení doby a výše podpory v nezaměstnanosti, prodloužení věku odchodu do důchodu na 65 let, vyvedení části důchodového systému do nestátních finančních fondů nebo zvýšení účasti na úhradách nákladů za studium formou půjček s odkladem jejich splatnosti. Komunistická strana musí vnímat tyto skutečnosti a promítnout je do svého politického boje. Krajské volby budou v tomto směru zkouškou politiky celé strany. Zkouškou zda lidé slyší na problémy rozvírající se nerovnosti, které je tíží. Slyší na to, ale i odbory. Proto se i OS ČSMS přihlásilo k výstražné stávce a odmítá výrazné rozdělení společnosti směřující k chudobě a malou část bohatých, kteří na připravovaných změnách ještě zvýší své zisky. Jako komunisté i jako odboráři toto nechceme a jak v poslech sněmovně tak ve výstražné stávce vyjádříme protestem odmítnutí politiky současné vlády.

Stanislav Grospič,
předseda Odborového sdružení Čech, Moravy, Slezska,
komunistický poslanec parlamentu

Pro stávku je dostatek...

...pokračování

pak vytvořili tlak na své voliče, ale to má své hranice. Stravenky, bezpochyby další asociální krok vlády, zatím neprošly, ale stalo se tak pro celou řadu s tím spojených střetových i osobních zájmů. Bezpochyby to však je úspěch jak levice v Poslanecké sněmovně, našich komunistických poslanců, tak odborů, a tím i zaměstnanců.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas připravuje novou koncepci Zákoníku práce, a to na základě

rozhodnutí Ústavního soudu, který zrušil 11 článků zákoníku. Týká se to především snížení pravomocí odborů na pracovištích či vazby pracovního kodexu na občanský zákoník. Podle Nečase bude nový zákoník směřovat k více liberálnímu a flexibilnímu trhu práce. Jaké dopady podle vás z toho mohou vyplynout pro zaměstnance?

Dopady nově připravované koncepce Zákoníku práce na zaměstnance mohou být katastrofální. Bude-li Zákoník práce pojat v duchu již předloženého zákona o zaměstnanosti a ve stylu vládních reforem v sociální oblasti a zdravotnictví, pak zcela určitě dojde k oslabení postavení zaměstnanců a posílení postavení zaměstnavatelů.

Jinými slovy se rozevře nerovnoměrný vztah mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, sníží se ochrana zaměstnanců i záruky stability pracovních vztahů na dobu neurčitou. Dojde i k oslabení postavení odborů, a to nejen v oblasti bezpečnosti práce, ale i kolektivního vyjednávání a zřejmě i závaznosti kolektivních smluv. Jestliže pan ministr Nečas vydává flexibilitu, zvýšení podílů krátkodobých pracovních úvazků či částečných úvazků za moderní a žádoucí trend doby, pak je třeba říci, že je to trend soudobého kapitálu k snížení ceny pracovní síly. Do tohoto rámce zapadají i scénáře pana ministra financí Kalouska o superhrubé mzdě a jedné dani.

STÁVKOVÉ NOVINY

stavkovenoviny@gmail.com
777/965892